

Sygn. akt IV CSK 523/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku R. S., M. S. i U. J.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.
i Skarbu Państwa - Starosty Powiatu B.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację wnioskodawców R. S., M. S. i U. J. od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 czerwca 2017 r., którym ustanowiona została szczegółowo opisana służebność przesyłu na rzecz uczestnika P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w L., za wynagrodzeniem dla każdego z wnioskodawców, odpowiednio 99,50 złotych, 24,88 złotych i 24,88 złotych, a także rozstrzygnął o kosztach postępowania. Ustalił, że na działkach należących do wnioskodawców znajdowały się od dawna urządzenia przesyłowe, przy czym uwzględniając opinię powołanego biegłego służebność zajmuje obszar rolny o powierzchni 100 m² oraz 158 m² obszaru leśnego.

W wyniku rozpatrzenia apelacji Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji w całości, przyjmując je za własne oraz uznał za prawidłową ich ocenę prawną.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy zarzucili Sądowi Okręgowemu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 292 k.c. przez jego błędną wykładnię i przyjęcie zasiedzenia niektórych służebności gruntowych w zakresie dzisiejszej treści służebności przesyłu. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 187 § 1 pkt 1 i 2, art. 321 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. Skarżący wnieśli o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę tego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy przez ustanowienie służebności przesyłu zgodnie z żądaniem wniosku, a także zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ponieważ nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący (bez powołania odpowiednich przepisów) wskazali na istotne zagadnienia prawne. Pierwsze dotyczyło art. 292 k.c. i pytania o to, podając w skrócie,

czy przedsiębiorca przesyłowy nie może zasiedzieć służebności przesyłu lub gruntowej o treści służebności przesyłu, w zakresie uprawnienia do korzystania ze strefy technicznej lub strefy ochronnej, albo, czy ten przedsiębiorca może zasiedzieć służebność w zakresie korzystania z gruntu wokół linii i słupów przesyłowych bez możliwości zasiedzenia w zakresie korzystania ze strefy ochronnej, technicznej, technologicznego korzystania i bez prawa do dokonywania remontów, modernizacji i odbudowy linii przesyłowej. W dalszym fragmencie bardzo rozbudowanego uzasadnienia wniosku pojawia się pytanie, przez które skarżący chcą dowiedzieć się, czy jest albo czy nie jest zasadne uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności, gdy formułując zarzut zasiedzenia przedsiębiorca nie obejmuje swoimi twierdzeniami w pismach procesowych okoliczności uzasadniających zarzut zasiedzenia.

Nie jest możliwe przytoczenie całej treści zagadnień przedstawionych przez pełnomocnika skarżących, gdyż zamieniły się one w kilkustronicowe nawet wywody, bardzo trudne do zrozumienia, o co chodzi pytającemu, konstrukcyjnie i merytorycznie wadliwe. Sąd Najwyższy nie ma za zadanie odpowiedzieć uczestnikowi postępowania jak sąd drugiej instancji powinien rozstrzygnąć sprawę, tylko jak odpowiedzieć na nowe wyłaniające się zagadnienie prawne lub jak rozumieć przepisy budzące wątpliwości, różnie interpretowane przez praktykę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jest od lat utrwalone stanowisko, co oznacza istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Autor wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienia nie zauważył wypowiedzi piśmiennictwa i orzecznictwa na ten temat, gdyż przedstawione uzasadnienie kontestuje każdą kwestię dotyczącą problemowej materii. Stanowi jakby duży fragment apelacji, mającej 86 stron, a skarga 50 stron, co w sprawie o ustanowienie służebności gruntowej, bardzo częstej w orzecznictwie sądowym jest pozbawione racji. Od strony formy wnioski jest częściowo niezrozumiałe. Konfrontowane z nim uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jest staranne i przekonujące.

Pod pretekstem zagadnień prawnych nie można zajmować się ustaleniami faktycznymi, podważając wszystkie o kluczowym charakterze i zapominając, że podważanie stanu faktycznego i oceny dowodów nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej, a Sąd Najwyższy jest związany tym, co zostało ustalone w toku

instancji (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Właściwego uzasadnienia wniosku nie da się zastąpić licznym powołanym orzecnictwem, które pochodzi z reguły z odległych lat, mimo że ma już współczesnych następców oraz związanego dosyć pośrednio z rozpoznawaną sprawą. Uzasadnienie to nie może ponadto zostać w zasadniczym zakresie powtórzone w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Ustawodawca specjalnie żąda odrębnego umotywowania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) od uzasadnienia podstaw (art. 398³ § 1, 2 i 3 k.p.c.). Nie rozpatruje się przy tym podstaw, które nabierają znaczenia dopiero kiedy rozpoznaje się samą skargę, a w obecnym postępowaniu tylko decyduje, czy sprawa spełnia warunki prawne do weryfikowania prawomocnego orzeczenia sądowego w trybie nadzwyczajnym.

Z poczynionych uwag wynika jednoznacznie, że wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie nie spełnia przesłanek ustawowych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) i na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należy orzec odmownie.